

FORRÁSOK

A Borszékert Alapítvány és a Borszéki Polgármesteri Hivatal közérdekű lapja

XXVI. évfolyam 11. szám, 2022. November

MIK JÓZSEF: A TENNIVALÓK
SOHA NEM ÉRNEK VÉGET

2.

ADVENTI HANGOLÓDÓ
OLVASÓINK ÍRTÁK

5.

MESÉLŐ MÚLT
KÖLLŐ JÁNOS

7.

FONTANA GYÓGYFÜRDŐ: DECEMBER 15-ÉN NYITUNK

fotó: Keresztes Zoltán

Tizenkét évnyi megfeszített munka után végre elérkezett a sokak által várt pillanat: december 15-én a FONTANA Borszéki Gyógyfürdő megnyitja kapuit. Az ezzel kapcsolatos részletekről tartottunk sajtótájékoztatót az új létesítményben november 7-én, hétfőn.

Az esemény bevezetőjében Mik József polgármester kiemelte, a munkálatok 12 éve egy fáradtságos és kihívásokkal teli időszak volt. Mostanra viszont közel van ennek az álomnak a megvalósítása, amely az üdülők hely turizmusának újjáéledéséhez fog vezetni.

„Nem beszélhettünk Borszéken a turizmus fellendítéséről a kezelőbázis újraindítása nélkül. Ezért döntöttünk úgy, hogy olyan polgármesteri hivatal leszünk, amely jelentős energiát és erőforrást fektet a turizmusba” – nyomatékosított a városvezető. Hozzátette, ennek a döntésnek az eredménye, hogy töb-

bek között megépült a sípálya, a nyári bobsípálya és most az ország egyik legszebb gyógyközpontja is.

„A polgármester és csapata által tanúsított ambíció egészen különleges és példaértékű mindannyiunk számára” – jelentette ki a Barti Tihamér. Hargita Megye Tanácsának alelnöke kiemelte, a borszéki sikertörténet a bizonyítéka annak, hogy a polgármesteri hivataloknak fel kell vállalniuk azokat a kihívásokat, amelyeket a magánszektor nehezebben tud teljesíteni. Az előjáró szerint a borszéki gyógyfürdő indulása garantáltan

az országos turizmus térképére helyezi Hargita megyét, hiszen olyan sokrétű szolgáltatást tud nyújtani, ami egyedinek számít a régióban. Ezt követően Alecsandru-Ionuț Blandu, a gyógyfürdő beüzemelését felügyelő Kronstadt Hospitality Expert tulajdonosa beszélt a FONTANA koncepcióról és a kínált szolgáltatásokról. Mint hangsúlyozta, egy teljeskörű szolgáltatást nyújtó gyógyfürdőről van szó, amelyben a hagyományos és a modern terápiás folyamatok egyaránt helyet kapnak.

(folytatás a 2. oldalon)

(folytatás az 1. oldalról)

„Romániai szinten egyedinek számít az alpesi növényeken és gyógynövényeken alapuló terápiák egyvelege, amelyek teljes mértékben összhangban vannak a környező természettel. A felhasznált olajok, gyógynövények, sók, illóolajok, a különböző krémek és iszapos kezelések egy olyan gyógymenüt kínálnak, amely elsősorban a megelőzés szempontjából nagyon hatékony. Legyen az ízületi probléma, hátfájás, reuma, hegyi séta vagy síelés utáni fáradtság, az egész test profitálni fog a FONTANA programból. Minden korosztálynak szólnak szolgáltatásaink, a legfiatalabbaktól az idősekig” – részletezte a konzulens cég vezetője. Hozzátette, a létesítmény elindításához lényeges folyamatok zajlanak ebben az időszakban. Az irányítási és beléptető rendszerek tesztelését végzik, ugyanakkor folyamatban van a hivatalos weboldal elkészítése román, magyar és an-

gol nyelven. Mindezek mellett a szolgáltatáscsomagok kialakítása is utolsó szakaszába érkezett, illetve november 10-től elkezdődik a személyzet képzése Románia egyik legjobb spa-trénerével.

„A FONTANA erősségei a román német és román termékek keveréke, a rendkívül kidolgozott terápiák, balneo-, fizio- és kinetoterápiás felkészültséggel rendelkező terapeuták, változatos és hatékony berendezések” – zárta Alecsandru-Ionuț Blandu.

A sajtótájékoztatót elhangzott, vonzóvá szeretnék tenni a létesítményt a családostok számára is, ezért az elképzelések szerint a 6 éven aluli gyerekek díjmentesen léphetnek a fürdőbe. A belépők ára 50-100 lej között változik majd, attól függően, hogy 3 órás, 6 órás vagy egész napos jegyet váltanak ki az érdeklődők. A szakrális fürdő, kis kapacitása miatt és az élmény biztosítása érdekében,

pótdíj kifizetése esetében lesz használható.

A 9 millió eurós beruházásból elkészült FONTANA borszéki gyógyfürdő és wellness-központ építése 2011-ben kezdődött, a finanszírozás nagy részét a Regionális Fejlesztési Minisztérium biztosította, amely 13,5 millió lejt különített el erre a célra.

Közel másfél évvel a munkálatok megkezdése után minden állami költségvetésből származó finanszírozás megszűnt, végül 2016-ban 13 millió lejes banki hitelt vett fel az önkormányzat, ehhez társultak a Turisztikai Minisztériumtól, Hargita Megye Tanácsától és a helyi költségvetésből származó források. A létesítmény egy kezelőközpontot és egy wellnessközpontot foglal magában, amelynek területe 2900 négyzetméter, és nyáron napi 1000, télen pedig 700 fő befogadására alkalmas.

Rédai Botond

MIK JÓZSEF: A TENNIVALÓK SOHA NEM ÉRNEK VÉGET

fotó: facebook.com/Fontana Borsec

Iskola, közösségi terek és középületek, wellness-központ építése, költségvetés kiegészítés és nyári turista idény-számos aktuális kérdés, amelyekről beszélgettünk Mik József polgármesterrel mandátumának felénél.

Két év telt el a 2020-as helyhatósági választások óta, Borszákon mozgalmasnak bizonyult ez az időszak is. Több beruházásnak az előkészítése is zajlott, ezek kivitelezése

kezdődött el vagy fog elkezdődni hamarosan, illetve néhánynak ebben az időszakban érünk a végére. Az elvégzett munka gyümölcseként egy igen fontos mozzanatot is tartogatott ez az időszak: Borszék visszanyerte balneo-klimatikus fürdőhely státusát.

Az előljáró elmondta, a befejezett projektek tekintetében érdemes megemlíteni a polgármesteri hivatal épületének külső felújítását, amire uniós forrásból sikerült a

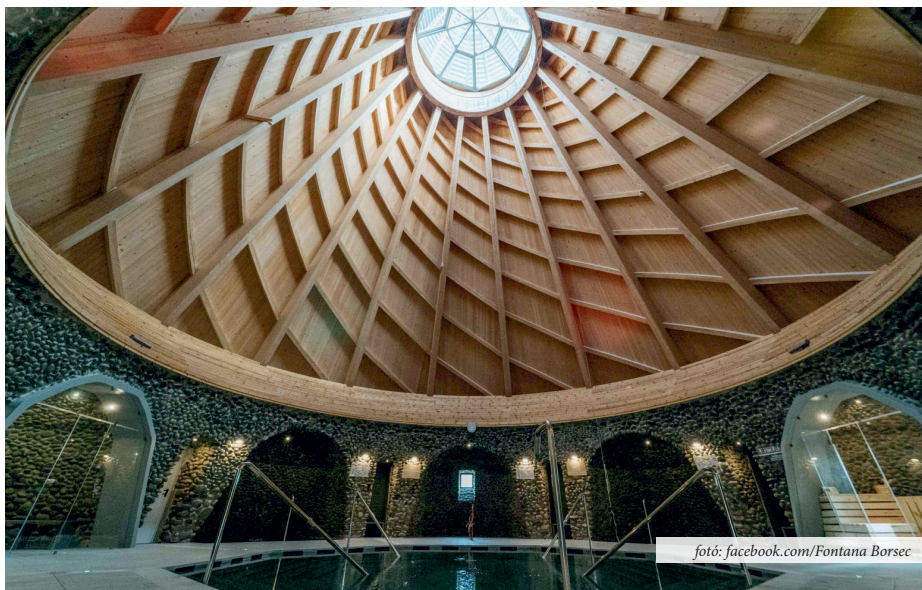
költségvetési keretet biztosítani. Emellett a beltér teljes körű felújítása is megtörtént, ez utóbbi saját forrásból. Tavaly a borszéki járóbetegrendelő teljes modernizálása is befejeződött, a felújított épületben jelenleg családorvosi rendelő és fogorvosi rendelő működik, illetve a Caritas borszéki kirendeltségének van egy irodája. Hamarosan ide költözik a mentőállomás is, ehhez helyi költségvetésből mentőautó garázs épült.

Jelenleg is zajlik az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (FEADR) pályázatából nyert 2 millió lej értékű beruházás kivitelezése. A biomassza alapú fűtésrendszert kialakítása révén 5 középület fűtését sikerül majd költséghatékonyan megoldani: az óvodát, kultúrházat, a hivatalt, a járóbeteg rendelőt és a tűzoltó szertárat.

Több kisebb beruházásra is sor került az elmúlt két évben, ezeket saját költségvetésből vagy pályázatból sikerült megoldani: saját forrásból játszótér épült a fürdőtelepen, illetve buszmegállók újultak meg, ugyanakkor pályázatból sikerült modernizálni a 49-es villát. Továbbá elkészült a közvilágítás felújítása, illetve folytatódik a tömbházak hőszigetelése is. A következő időszakban pályázati forrásokból megújul és bővül a sportbázis, illetve belátható időn belül a víz- és csatornahálózat bővítése is elkezdődik.

(folytatás a 3. oldalon)

(folytatás az 2. oldalról)

A Regionális Operatív Program (POR) részeként egy négykomponenses integrált beruházás is zajlik Borszéken. Idén elkezdődött a Zimmethausen Szaklíceum teljes felújítása, emiatt az oktatás ideiglenesen külső helyszíneken zajlik. Ugyanakkor tervezés alatt van a felsőborszéki kultúrotthon modernizálása, tavasszal a kivitelezés is elkezdődne. Szintén a pályázat keretében szociális lakások épülnek, közterek újulnak meg, illetve 4 km hosszú útbővítés is lesz. A pályázat értéke meghaladja a 30 millió lejt.

Decemberben FONTANA megnyitó

Tizenkét évnyi megfeszített munka után végre elérkezett a sokak által várt pillanat: december 15-én a FONTANA Borszéki Gyógyfürdő megnyitja kapuit. Mik József polgármester kiemelte, a munkálatok 12 éve egy fáradságos és kihívásokkal teli időszak volt. Mostanra viszont közel van ennek az álomnak a megvalósítása, amely az üdülőhely turizmusának újjáéledéséhez fog vezetni. „Nem beszélhattünk Borszéken a turizmus

fellendítéséről a kezelőbázis újraindítása nélkül. Ezért döntöttünk úgy, hogy olyan polgármesteri hivatal leszünk, amely jelentős energiát és erőforrást fektet a turizmusba” – nyomatékosított a városvezető. Hozzátette, ennek a döntésnek az eredménye, hogy többek között megépült a sípálya, a nyári bób-pálya és most az ország egyik legszebb gyógyközpontja is.

Nehézségek és lehetőségek

A polgármester fontosnak tartotta kiemelni, hogy a megemelkedett energiaáraknak következtében megnövekedett a pályázati önrészek értéke is. A jelenlegi számítások szerint ez az érték eléri a 15 millió lejt. Ennek az összegnek a biztosítása egyelőre nem okoz gondot, a jövőben viszont kalkulálni kell azazal, hogy ez növekedni fog. A nyár folyamán rengeteg problémát okoztak a medvék is, ennek kezelése is kihívást jelentett.

Mik József pozitív fejleményként értékelte, hogy az ásványvízkitermelési illeték visszaosztása révén az önkormányzat

költségvetése 40%-al növekedett az elmúlt évben. Ugyanakkor az elmúlt évek sikerének könyvelte el a fürdőváros címének visszaszerzését is. Az előjáró kitért arra is, hogy több témában is közösségi konzultációt tartottak a városban. Így például az éves költségvetés összeállításához a korábbi években is kikérték a lakosság véleményét.

A turizmussal kapcsolatban elhangzott, hogy a nyár és téli időszak is aktív Borszéken. A statisztikai adatok ugyanakkor nem ezt mutatják, ezt a problémát mindenképpen rendezni kell a következő időszakban.

Ugyanakkor az infrastruktúra fejlesztése mellett a város kulturális életére is hangsúlyt fektetett a városvezetés. Rendezvények szempontjából is gazdag a település, nyáron számos fesztivált és előadást sikerült megszervezni. Ami pedig rendkívül örömteli, hogy a város könyvtárban is aktív az élet, egyre többen járnak be olvasni, az önkormányzat pedig folyamatosan frissíti és bővíti az intézmény olvasnivalóit.

Az előjáró kiemelte, hogy a következő évben az alsóborszéki városrész infrastruktúra fejlesztésére is szeretnének hangsúlyt fektetni. Megújulnának többek között a hévízi és tölgyesi utak mentén található járdák, illetve a tömbházak közötti terek.

„Nagyon kevés emberben volt meg az a remény, hogy visszafordítható Borszék hanyatlásának folyamata. Úgy látom viszont, hogy az elmúlt évek folyamatos munkája és fejlesztései újra visszaadják a hitet a helyieknek. A hitet abban, hogy Borszék visszanyerheti egykori hírnevét. A mindennapokban ez a cél vezérel minket, ezt szeretnénk elérni, ezért teszünk-teszünk nap mint nap. És a munka meghozza gyümölcsét” – jelentette ki Mik József polgármester.

Rédai Botond

KAMENITZKY

75 éve, Borszéken született Kamenitzky Antal, költő, szobrász, grafikus. A helyi múzeum „lelke”, aki hozzáértő ismereteivel elkápráztatta az oda látogatókat. Itt élt és hagyott tárgyi és szellemi örökséget. Munkáit a kultúrházban őrzik, azokat az ismereteket, értékeket, melyeket mint oktató mester adott a tanulóknak házában tartott tevékenységek: kerámia, modellezés, rajzkör során, őrzik tanítványai. Felismerte és „gondozta” a tehetséges gyerekeket. Ő mindenekelőtt költőnek tartotta

magát. Az évforduló kapcsán gondolkoztam el azon, mennyire becsüljük, tiszteljük helyi értékeinket? Hányan emeljük le a polcra egy-egy kötetét, olvassuk el/újra néhány versét? Hány iskolás tudja, ki volt Kamenitzky Antal, kinek neve ott díszlel a kultúrotthon homlokzatán? Tudom, nem az olvasás korát éljük, főleg nem a papír alapú olvasását. Mégis megkockáztatom, hogy időnként, bár egy kerek évforduló alkalmával emlékezzünk és emlékeztessünk!

Kolbert Tünde

KICSINY KIS FÉNYEMMEL...

fotó: Elekes Szabolcs

Kicsiny kis fényemmel világítani fogok – szól a keresztény gyermekdal első sora. Valahogy így is lehetne a Tours-i Szt. Márton napja körüli eseményeket összefoglalni, ami és amiért történt idén Borszéken, nem titkolván hagyományteremtő célját.

Ugyanis idén 2 tevékenység alkalmával foglalkoztunk Tours-i Szt. Márton alakjával a hittanós gyerekekkel, hogy ne csak néphagyományaink miatt tűnjön kiemelkedő napnak november 11-e, és a Márton napi libasültön kívül mást is tudjanak e nap fontosságáról.

November 9-én rendhagyó plébániai hittanóra keretében az óvoda alsó két termében ismerkedtünk meg Tours-i Szt. Márton püspök életével, követendő példájával. Balázs Tibor kántor úr vezetésével énekeket tanulva,

Véber Brigitta hitoktatónő és férje Zoltán, illetve György Zsuzsanna és néhány önkéntes hatékony közreműködésével lámpásokat készítve készültünk a november 11-ei „zarándoklatunkra”.

November 11-én 17 óra előtt találkoztunk az alsó-borszéki templomunkban a már szombaton elkészített lámpásainkkal, egy másik alkalomkor kapott rózsafüzéreinkkel, és természetesen meleg, vallásos gyermeki lelkülettel. 17 órakor, sötétedéskor közös imádság és útrabocsájtó áldás után, lámpásainkban égő gyertyával, énekelve, az út nagyrésztében rózsafüzéren imádkozva elindult közös zarándoklatunk a felső-borszéki templomunkba. Tudatosan használok a zarándoklat és nem a felvonulás fogalmát. Hiszen a

felvonulás csupán profán megmozdulás, míg a zarándoklat egyik alapfeltétele a vallásos célból való út megtevése imádságos lelkületben: imádkozva és énekelve. Lélekemelő volt több mint 40 gyermekkel, égő lámpással kezükben, gyermeki tiszta hangon végzett ima és énekszó kíséretében az Úr egyik házából a másikig zarándokolni a sötétedő Borszéken keresztül.

Zarándoklatunkat szentmisével zártuk, amin sokan ministráltak. A szentmise végén, miután lelkünket Istenhez emeltük, a hittanteremben – a borszéki Lourdes-i Szűz Anya Nőszövetség és Oltáregylet jóvoltából – testünket tápláltuk libasíros kenyérrel és teával. Miért? Célom és vágyam elsősorban, hogy a gyerekeket már kiskoruktól az Egyház vérkeringésébe, a közösségi élet körforgásába bekapcsoljam, hogy a templomban, plébániában otthonra, értékadó közösségre találjanak. Fontosnak tartom ezért élményt adó programokkal felkelteni érdeklődésüket, Isten és a szentség után való vágyukat. A beszéddel együtt váljanak imádkozóvá és tanúságtévőkké. Nőjenek bele a vallásba és közösségi életbe. A körmenetek, zarándoklatok, a kereszténység korai időszakától kezdve, Istenbe vetett hitükről való tanúságtétel a világ számára. Szándékom az égő mécsessel kezünkben, szánkat Isten dicsőítését elhagyván, a szívükbe beköltöző, azt befogadó krisztusi világosságról tanúságot tenni.

Örvendek, hogy ezen tevékenységeken ilyen nagy számban voltak jelen gyermeki hitükről, szívük világosságról a világ számára tanúságot tenni.

Elekes Szabolcs

KIRÁNDULNI JÓ!

A gyönyörű októberi napok („vénesszonyok nyara”) kirándulásra csábítják a természetjárókat. Autóval indultunk, hiszen több mint 30 km-re van a kiszemelt helyszín. Bélbor központját elhagyva, még vagy 10 km-t autókáztunk, amíg elértük a megyehatárt, Nagy-Mogyorós nyereg (Alunișul Mare) magasságát. Innen már gyalog folytattuk utunkat a Kárlátó felé. Jól jelzett turistaösvény (fehér alapon, piros sáv) vezet egy erdei úton, amelynek mindkét oldalán még jól látható lövészárkok és lövészok nyomai láthatóak. Itt húzódott a régi magyar-román határ. Kiérve egy magaslatra, Vám-kút 1.395 m, Észak-Keletre jól látható a Nagy-Budacu, Kelet felé a Nagy Széples (Țibleșul Mare) és

a Csalhó. Nem mentünk el a Kárlátóig (Harlagie), mert látni akartuk a nyereg túlsó oldalát is. Így hát visszatértünk a megyehatárig. Idáig, Hargita megye területén jó aszfaltút van és folyamatban van az útépités Suceava megyében, Glodui. Ha ezt befejezik (174 A jelzésű megyei út), felgyorsul a forgalom Moldva irányába, hiszen Dorna Vatra innen alig 33 km-re van. Egy erdei úton folytattuk utunkat, lassan emelkedve felfelé. Elértünk egy tanyaszerű helyre, ahol most is folyt a legeltetés. Kiérve a tetőre, pazar rálátás van a Kelemen havasokra, Nyugat irányban jól kivehető a Reketyés-tetőn lévő Meteo-állomás, meg a Görgényi havasok, Dél felé fordulva látni lehet a Gyergyói-havasokat

és Mezővészt. Érintetlen kokozásba értünk, ahol még virágzó vörös áfonyát és jól érett áfonyát találtunk, meg néhány rókaagombát. Kellemesen simogatott a hanyatló nap sugara. Visszatértünk a nyeregbe és onnan vissza Bélbor központjába. A jó aszfaltút csábításának engedve lekocsikáztunk Hollósarka felé. Az aszfaltút ugyan elfogyott, de jól karban tartott erdei úton leereszkedtünk a borvízig. Sajnos a forrás már nem „termel”. Valakik tönkretették. Kár érte, mert nagyon jó vize volt. Így hát visszatértünk Bélborba és onnan Borszékra.

Egy kellemes emlékekkel gazdagodva térünk haza.

A túrársak nevében Farkas Aladár

ADVENTI HANGOLÓDÓ

OLVASÓINK ÍRTÁK

Advent van. Közeledik az áldott ünnep összetéveszthetetlen varázsával. Egyre hidegebb van, de talán azért, hogy annál inkább felfedezzük és emlékezzünk, hogy a lelkünkben levő melegség nem kívülről származik, hanem Isten szeretetének elolthatatlan lángjából.

Advent első vasárnapja van. Az adventi koszorú fényessége felgyulladt és hirdeti, hogy nem vagyunk messze a karácsony ragyogásától. S amint e ragyogás ígéri magát, egyre nyugtalanítóbban merül fel bennem, s gondolom bennetek is a kérdés, hogy vajon kész vagyok-e az ünnepre? Kitakarítottam-e szobám minden sarkát? Megírtam-e szeretteimnek jókívánságokkal teli képeslapjaimat? Felkészültem-e kellőképpen a karácsonyi szolgálatra? S mindenek felett talán egy olyan kérdés, mely közös minden ember számára: tudom-e mit várok az ünneptől, rá tudok-e találni a karácsonyi csodára? E kérdésekre csakis a Szentírás, Isten könyve ad választ. Vedd a kezédbe, olvasd és váraкоzz. Hisz az advent várakozás és vágyakozás. Ez a várakozás és vágyakozás vissza-visszatérve bennünk is megerősödik az advent napjaiban. Mert mi is sokszor az Ószövetség népéhez hasonló szenvedésben élünk, mert azok a szenvedések nem a zsidó nép szenvedései, hanem a mindenkori egyszerű emberé. Sokszor mindenünket elveszítettnek hiszünk, de egyet soha nem fognak tőlünk elvenni: a reményt, a várakozást, a vágyakozást, hogy

mindazt, ami elveszett és fontos egyszer, egy csoda folytán visszanyerhetjük.

Karácsony közeledtével bennünk is égetően kiált fel a gondolat: nehogy mi is elszaladjunk életünk értelmé, nagy, remélt csodája mellett anélkül, hogy észrevennénk azt. Mert karácsony megvalósíthatja ezt a csodát, mert az eljövendő Jézus felelni tud kérdéseinkre, és Isten felé mutatott útjával ki tud vezetni bennünket életünk keserű pillanataiból. Nem ad kezünkbe lágyabb kenyeret, nem emeli meg fizetésünket, nem kínál hatal-

mat és vagyont, de béke- és szeretetüzene-tével ráébreszt arra, hogy életünk célja és értelme a mi Atyánkhoz, a béke és szeretet Istenéhez való közeledésünk. A karácsonyi születés csodája újjászülhet bennünket, Jézus az eljövendő a mi életünkbe, és mást nem kell várjunk. Adja Isten, hogy az adventi út végén rátaláljunk Jézusra karácsony ragyogó fényében: te is, én is, mi is, egyedül vagy közösen.

Áldott adventi várakozást kíván a Zim-methausen Szaklíceum tanár-diákközössége.

Véber B.

ELJŐ, ÉS NEM KÉSIK

Így igaz, ahogyan idézve volt Gaál Anikó: Ünnepnapi hagyományok adventtől-adventig-Advent, november 11-i újságban. Gyönyörű, lélekhez szóló, szívet fájdtató és biztató cikk. "Eljő és nem késik" (!) eljön a Megváltó, előtt és eljön minden évben, hogy szívünket, lelkeinket örömmel betöltse. Betölt mindent, mert jó és áldott, kisgyerektől öregig mind várjuk. Szeretetet hoz, örök, soha el nem múló szeretetet mindenki számára. De vajon mindenki megérti ezt a mennyei örök szeretetet? Vajon mindenikünk ajtót, szívet nyit a kopogó szegénynek, cigánynak, árvának? Vajon mindenikünk megérti az ő gondját, baját? Nem! A Szűz Anyának, a megszületendő kis Jézusnak sem nyitottunk ajtót! Bezártuk. Elég a mi bajunk! Menj innen, ne kopogj, ne csengess! Mi jók vagyunk! Mi templomba járunk! Mi szeretjük

Istent! De valóban szeretjük?! Hányszor adtunk ételt, ruhát, szeretetet, kéregető és nem kéregető testvéreinknek? Hányszor fáj a lelkünk, hányszor gondoltunk beteg, szegény, elhalt testvéreink-rokonaink gyerekeire? Hányszor? De mi jók vagyunk! Járt a Mikulás bácsi, a jó öreg Mikulás! Gondoltunk rokonainkra, szeretteinkre? Biztos, sőt meg vagyok győződve, hogy igen! IGEN, csupa nagy betűvel! De vajon nem hagytunk ki senkit? Vajon, gondoltunk az angyalcárcú, árva gyerekekre, serdülőkorban/nagyon nehéz helyzetben levő fiúkra és lányokra? Gondoltunk azokra, akiknek a bizalmát és a szeretetét akarjuk, várjuk? Gondoltunk azokra, akikről csak jót várunk? Felrójuk minden bűnüket, mert mi felnőttek is jók vagyunk! Szidjuk, tanítjuk, jótanáccsal látjuk el. De nem értjük meg. Ők szeretetet várnak. Sok-sok szeretetet

és megértést. Nekünk, a mai évezred emberének nincs türelmünk serdülőkhöz. De vajon az Úr Jézusnak hozzánk volt türelme, szeretete, hozzánk, felnőtt emberekhez? A kicsi Jézust nem a gyerekek, nem a serdülők zárták ki, taszították ki, ostromozták és feszítették keresztre. Nem, ezt mi felnőttek tettük! Akkor bár ilyenkor, karácsony előtt szálljunk magunkba, mert soha nem késő. A kicsi Jézus eljön, nem, soha nem késik! Vele jön az a nagy határtalan, amit csak Ő tud adni nekünk. Ezt a szeretetet azért adja, mert szeret minket, és nekünk ezt tovább kell adnunk, hogy gyerekeink is továbbadhassák. Szeretni kell, hogy szeretetet kapjunk. A Szent Ünnepek előtt és alatt próbáljunk meg szeretni, szeretetet adni, és biztosan mi is nagyon-nagyon sok szeretetet kapunk majd.

Névtelen levél

70 ÉVESEK KORTÁRSTALÁLKOZÓJA

fotó: K.J.

November 19-én tartották osztály- és kortáristalálkozójukat az 1952-ben születettek. „Nem leszünk többet 70 évesek. Találkozzunk!” - javasolta Siklodi Ferenc valamikor a nyár közepén.

Nem volt nagy felhajtás, csak a szétszóródott osztálytársak felkeresése/kutatása jelentett némi gondot. Megszámáltattunk, és két

személy kivételével mindenkit sikerült elhelyezni az élők vagy az eltávoztak sorában. A találkozó szentmisével kezdődött, ahol mi, megjelentek, hálát adtunk a megélt évekért, imádkoztunk az elhunytakért. Bizony, fájdalmasan hosszú az örökre hiányzók listája! Mementóként álljon itt a nevük:

Albert Ferenc, Balázs György, Barabás

Ernő, Bogyé György, Csibi Juci, Demián Géza, Elhárt Olga, Gábor Jolán, Háy István, Jánosi Katalin, Kopacz György, Máthé József, Orbán János, Ruzsika Klári, Páll Péter, Paşcan Kamenitzky Luci -Margareta, Patka Ferenc, Péter Árpád, Straff Sándor, Szócs Ibolya, Talmájér József. Tanítók – tanárok: Dancs Lajos, Fazakas Attila, Fodor Olga, Frânculescu Éva, Móga László, Princz Károly és Vild Irén. A megjelenteket a mellékelt fotón láthatjuk.

A prédikációjában Elekes Szabolcs plébános – egyebek mellett – a megélt 10x7 év tartalmáról, jelentőségéről szólt, ugyanakkor arra buzdított mindannyiunkat, hogy az elkövetkező minden napunk minden percével, másodpercével (86400/nap) okosan, bölcsen gazdálkodjunk.

A többi a szokott menetrend szerint: családtagok, barátok, rokonok köszöntötték az ünneplőket, fényképezkedés.

Akik még bírtak, és akartak hetvenkedni, azok a Pálma vendéglőben, muzsika mellett (Fazakas Csaba és Nagy Nándor zenéltek) folytatták.

Köszönet Balázs Zsuzsának a szép és biztató/vigasztaló szavaiért.

Kolbert Tünde

MAGYAR SZENTEK (ÉS BOLDOGOK) A JÓ PÁSZTOR ÉLETÉT ADJA JUHAIÉRT

A közelmúlt három mártír egyházfője (Apor Vilmos, Mindszenty József és Márton Áron) a nemzetért, az igazságért, a hitért vállalt áldozat fényes példája.

A székelység szentéletű gyulafehérvári püspökét, Márton Áront sem a börtön, sem a kommunista meghurcoltatás nem tudta megtörni. 1896-ban született Csík-szentdomokoson, székely földműves család elsőszülött fia volt. A korabeli szokással elmentben nem a kisebbeket, hanem őt tanították. A helyi Római Katolikus Népiskolában, majd Csíksomlyón és Csíkszeredában tanult. 1915. júniusában érettségizett, három nap múlva besorozták, októberben az olasz frontra küldték, fogság, börtön jutott osztályrészéül, később hazaengedték. Jelentkezett felvételre a gyulafehérvári teológiai szemináriumba 1920 őszén, 1924-ben szentelték pappá, első szentmiséjét szülőfalujában mutatta be. Szolgált Gyergyóditróban, Gyergyószentmiklóson, hittanár Marosvásárhelyen, 1930-ban került Gyulafehérvárra, 1934-

tól az Erdélyi Római Katolikus Nőszövetség igazgatója lett, a kolozsvári Szent Mihály templom plébánosaként szolgált, 1939-ben a szentszék püspöknek nevezte ki.

Püspöki címerének jelmondata Szent Mártontól származik: „Uram, ha népednek rám van szüksége, nem vonakodom a munkától.” S valóban a püspökszentelést követő négy évtized felelősségteljes, egyházat és közösséget mentő munkával telt.

Emberi méltóságát megőrizve, vállalva a kockázatot és vádakát 1944-ben a kolozsvári Szt. Mihály templomban elmondott beszédében elsőként állt ki és beszélt a zsidók deportálása ellen, emiatt a magyar hatóságok, mint román állampolgárt kiutasították Kolozsvárról.

1949-ben a kommunista hatóságok le tartóztatták hazaárulás vádjával és életfogytig tartó kényszermunkára ítélték. Hat év múlva a nemzetközi enyhülés hatására szabadon engedték, visszatért Gyulafehérvárra, püspökként azt hirdette, hogy nem a bünte-

tés, hanem a megbocsátás a célravezető.

Bérmálási körútjai hatalmas tömegeket mozgattak meg, ezért házi őrizetre ítélték, 10 évig nem hagyhatta el a püspöki palotát. Ezután sem volt hajlandó megbékülni az államhatalommal, mivel sem a felekezeti iskolák, sem a szerzetesrendek ügye nem rendeződött, többször járt Rómában, és felszólalt a püspöki szinódusokon. Hetvenöt éves korában felmentését kérte, de VI. Pál pápa nem fogadta el, de segédpüspököt nevezett ki a szintén börtönt viselt Jakab Antal személyében. Élete utolsó évtizedében segítette a pályakezdő értelmiségieket; határozott és tiszta lelkiismeretű kiállása az erdélyi magyarság szellemi vezetőjévé tette egész haláláig.

Számtalan szobrot állítottak emlékére, boldoggá avatási szertartása még nem zárult le.

Csíkszeredában a Katolikus Főgimnázium, amelynek hajdan diákja volt, ma az ő nevét viseli.

Ballai Erzsébet

MESÉLŐ MÚLT KÖLLŐ JÁNOS

Elmondhatjuk, hogy Köllő János borszéki fürdőigazgatói munkássága alatt rengeteget fejlődött a fürdőtelepülés. Rögtön megválasztása után már remek reklámokkal csalogatta ide a vendégeket. Ezalatt az időszak alatt (1893-1903) épült fel a bazársor, felújították a fürdőket, parkokat, 1903-ra megvalósult ma telefonösszeköttetés, több új villa is készült. Megnyílt az első gyógyszertár. Új Melegfürdő lett, Kossuth-kávéház, fedett sétány, gőzkemence az üvegyárban, új, Delhoffer töltőgép a borvízgyárban. Minden szezonra új zenekart hívott meg muzsikálni. 1896-ba a millenniumi kiállításon a fürdőüzlet is részt vett, ahol Köllő János volt a rendezőbizottság elnöke és millenniumi nagy éremben részesültek.

Köllő János 1858-ban született Gyergyóditróban. 1880-ba végezte el jeles osztályzattal a kolozsvári állami tanítóképzőt, és még ebben az évben tanító Ditróban. 1881-től már a gyergyóditrói műkedvelő szintársulat titkára. 1884-ben a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézetével szövetséges gyergyói Első Mezőgazdasági Előleg Egylet és Szövetkezet igazgatósági tagja Gyergyóditróban. 1887-től Ditró és Szárhegy közbirtokossági könyvnyomdájának cégvezetője. 1892-től a gyergyóditrói római katolikus egyháztanács jegyzője. 1893 márciusában a tiszti választáson Borszéken megválasztották 6 évre fürdő- és üzletigazgatónak, 1903-ig. 1895-től a Tinova id. Mélik István és Társai Közkereseti Társaság társtagja. Az Erdélyi Kárpát Egyesület (E.K.E) gyergyóvidéki osztálya 1897 augusztus hó 19-én alakult meg Borszéken, ahol Köllő

Jánost alelnöknek választották. 1899-ben Köllő János fürdőigazgató volt a borszéki elemi iskola gondnoka is. 1901 augusztus 3-án Borszéken megalakítja a Székely Társaságot a Remény szálló kis éttermében, ahol az alakuló gyűlésen 32-en voltak jelen. Köllő megnyitója után Szentgyörgyi Dénes hosszabb beszédben részletesen vázolta a feladatokat, ismertette a céh és társaság szervezetét. Utána Köllő lelkes szavakban köszönte meg a marosvásárhelyi társaság buzgólkodását; kimondatott, hogy a Borszéki Székely Társaság megalakult. Előnként Köllő János fürdőigazgatót, titkárrá és gazdává Vadász Károly állami tanítót, pénztárnokká Török Elek birtokost választották meg. 1905-ben megalakult a Csík megyei

Cellulózgyár Részvénytársaság cég alatt 2 millió korona alaptőkével, egyik alapító tag Köllő János volt. 1905-ben megalakult Gyergyói Első Mezőgazdasági Előleg Egylet, mint szövetkezet cégjegyzési jogosultsággal rendelkező tagja Gyergyóditróban. 1906 január 31-én megnyitja már birtokosként, Lukács Márton és Mátyás Albert társaságával a csíkhavasi borvízüzletet Gyergyótölgyesen. 1907-től a marosvásárhelyi székhelyű osztrák-magyar banknak, az Agrár-takarékpénztár fiókjának választmányi tagja Gyergyószentmiklóson, és igazgatósági tagja a gyergyótölgyesi kirendeltségének. 1910 február 6-án Közgazdasági Bank Részvénytársaság igazgatója Gyergyótölgyesen, Dobribán Péter és Nisszel Lőrincz helyett, akiknek cégbejegyzési jogosultsága ezzel megszűnt. 1911 körül Köllő János már vármegyei gazdatiszt. 1913-ban a Közgazdasági Bank RT elnökségi tagja Gyergyótölgyesen. Igazgatóság: Wait-suk József (elnök-vezérigazgató.), akinek villája volt Borszéken. Pénztáros: Dobribán Péter, Igazgató-könyvelő: id. Tódor Antal. 1916 márc.18-tól a Gyergyótölgyes és vidéke „Hangya” Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet cég vezetője és igazgatósági tagja. 1916 szeptemberétől Köllő János özvegye (szül. Puskás Amália) részére évi 400 korona özvegyi segély pénzt állapítottak meg, ami azt jelentette, hogy valamikor 1916 nyarán halt meg. 1916 szeptemberében csíkszeredai Dr. Újfalusi Jenőné kereste édesanyját, özv. Köllő Jánosnét és lányait, akik Gyergyótölgyesről menekültek el a román betörés előtt.

Pethő Csongor

NYELVÉBEN ÉL SZIDJA, MINT A BOKROT...

A kíméletlen, kegyetlen szidás kifejezésére ebben a formában is igen régi, már a XVII. Század elején is feljegyzett szólás ez. Arra azonban már a XVI. század közepétől vannak adataink, hogy a „bokor” a régiek tudatában úgy szerepelt, mint amit nem kíméltek, ütöttek-vágtak, ahol éppen érték. Talán arra kell gondolnunk, hogy a „bokor” nem általában cserjét, hanem bozótot jelentett, ami az erdőn való haladást akadályozta. Az ilyen bokrot – különösen ha ágai, tüskéi megtépik az embert, valóban nem szokták kímélni,

inkább irtják, a járókelők bottal rávágnak – s ha kárt szenvednek tőle – szidják is.

Hozzátehető az a magyarázat is, hogy a „bokor” szónak megvolt az a jelentése is, hogy „gyom”, „dudva”, „gaz”, így a babonával, hiedelemmel kiegészülve a primitív népek a bokrot az ártó szellemek, démonok lakásának tartották. Élt egyes vidékeken olyan babona is, hogy elmúlik a hideglelés, ha a beteg egy bodzabokorhoz megy, és azt mondja neki: „bodza, engem a hideg lel, s engem nem hagy, Isten uccse kíváglak”, aztán baltával ki is vág-

ja, mert a betegsége okozóját látja benne.

Átalakulva manapság is létezik ez a szó-lásmondás: „újság (első termés valamiből)” hasamba, hideglelés bokorba.”

Akkor, amikor még ilyen babonák és babonás mondások általánosan el voltak terjedve, valóban kifejlődhetett a „bokor” szó, „hitvány”, „gaz” jelentése, s ez érthetővé is tenné, miért ütöttek-verték, irtották, és miért szidták, mint a bokrot.

Ballai Erzsébet

MEGHÍVÓ!

A FONTANA Gyógyfürdő és Borszék Polgármesteri Hivatala meghív minden borszéki lakost a FONTANA Gyógyfürdő megnyitójára, amelyet 2022. december 15-én, 12 órától tartunk a fürdő előtti téren.

FONTANA
parta sánálait · az egészség kapuja

Spa & Balneo Borsec
Borszéki Gyógyfürdő

170 ÉVES AZ ISKOLÁNK

A hagyományokat tisztelő, a múlt értékeit megbecsülő intézmények megemlékeznek az alapítás és működés jeles évfordulóiról. A mindenkori tanárikar számon tartotta, és az iskola megünnepte az alapítás 125., 150. évfordulóját is. A 170. évfordulóról, az adott körülmények miatt, most csak ezúton tudunk megemlékezni.

A pedagógus nap, mint nap teszi a dolgát, s mert mindig fiatalok között van, észre sem veszi az idő múlását. A napok tanévekké, a tanévek évtizedekké, s íme, évszázadokká rendeződnek. A tanár így lesz észrevétlenül a történelem részévé, az iskola történet alakítójává. Kegyelettel emlékezünk meg az intézmény egykori tanáiról, az alapítókról, alapozókról, azokról, akik olyan szellemi tég-lákból teremtették a fundamentumot, hogy arra évszázadosan az új tantestületek bizton építkeztek. Az ünnep a mienk, a dicsőség az övék, akiknek gyöngybetűit megsárgult anyakönyvek, bizonyítványok őrizik, akiknek gondolataival az iskolai tanúsítványok lapjain találkozhatunk, és akiknek szel-

lemi munkáit diákjaik őrizték és őrzik.

Az iskolai évforduló mindenki számára nagy öröm. A 170. évforduló is óriási felelősség. Mindenekelőtt az előttünk dolgozók és az iskola 200. évfordulóját ünneplők iránti felelősségünk! Iskolánk története 1852-ben kezdődik, amit a plébánia története is tanúsít. Kapuit Kiss János szabómester nyitotta meg egyházi támogatással. Az oktatás a tanító házában folyt.

Az 1955-56- os tanévben egy 11 tantermes iskola várta a tanulókat, amelyet később, 1971-ben 6 teremmel bővítettek. Amint látható mindenki számára, nagyszabású felújítás zajlik napjainkban is.

Az iskola fennállásának 170 éve alatt számos örömet, nehézséget és átalakulást élt meg. A fő irányelv, amelyhez az iskola pedagógustestülete mindig is ragaszkodott, a gyermek személyiségének tisztelete, valamint az iskola és a pedagógus lehetőségeinek kihasználása a tanulóknak rejlő lehetőségek teljes kiaknázása érdekében.

Kovács J.

VÁLOGATÁST szervezünk.
- iratkozási lehetőség 5-15 év közötti lányoknak és fiúknak egyaránt
tel. 0746 138 733

EGÉSZSÉG · KOMOLYSÁG · FEGYELEM

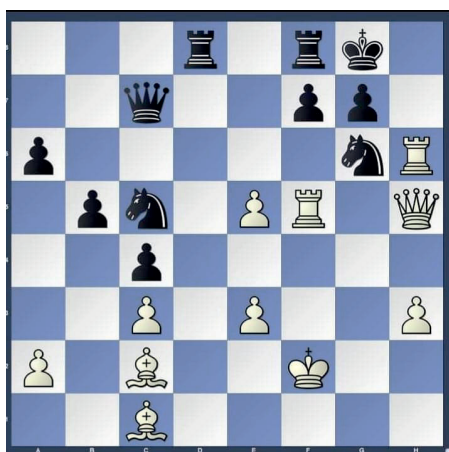

Diagramm az októberi számból

SAKK VODA COSTELLE

Az októberi számban megjelent feladvány megoldása:

Megoldás: Vodă Costel

1Bh8+!-Hxh8

2Vh7+!!-Kxh7

3Bh5+-Kg8

4Fh7#

Új feladvány!

A mellékelt ábrán egy sakk diagrammát mutatunk be. A sakk kedvelőit arra kérjük, hogy oldják meg a feladatot, majd a megoldást küldjék el a turism.borsec@gmail.com e-mail címre. A megoldást a következő számban közöljük.

*Bástya=B / Huszár=H / Futó=F / Vezér=V / Király=K. A gyalogot nem jelöljük, csak a mezőt ahová lépnek.

A fehér lép, matt 3 lépésből.

**SZELEKTÍV
HULLADÉKGYŰJTÉS
KAPURÓL KAPURA:**
- 2022. december 19.
hétfő

BORSZÉKI POLGÁRMESTERI HIVATAL

Str. Carpați, nr. 6/A

ISSN 1224 - 1709

Felelős szerkesztő: Moga Renáta

Szerkesztőség: Ballai Erzsébet, Farkas Aladár, Fazakas Emese, Fazakas Mihály Emese, Ferency József, Kolbert Tünde, Kovács Júlia, Pethő Csongor, Rédei Botond

Számitógépes szerkesztés: Moga Attila

Nyomda: F&F INTERNATIONAL - Gyergyószentmiklós

